NILS WAHL
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2018. november 15.[1]

C-399/17. sz. ügy

Európai Bizottság
kontra

Cseh Köztársaság

„Kötelezettségszegés – EUMSZ 258. cikk – 1013/2006/EK rendelet – Hulladékszállítás – TPS-NOLO (Geobal) néven ismert anyag – Illegális hulladékszállítmány visszavétele – Besorolási kérdések – 28. cikk – A besorolási kérdésekben való véleménykülönbség esetén hulladékként kezelendő anyag – Elfogadhatóság”

1. Jelen ügyben a Bíróságot annak eldöntésére kérték, hogy a Cseh Köztársaság megsértette-e az 1013/2006/EK rendeletből (a továbbiakban: hulladékszállításról szóló rendelet)[2] eredő kötelezettségeit. Konkrétabban a kérdés az, hogy a Cseh Köztársaság megsértette-e az említett rendelet rendelkezéseit, amikor nem volt hajlandó visszavenni a TPS-NOLO (vagy Geobal) néven ismert, előzőleg, a hulladékszállításról szóló rendelet kötelező formaságainak figyelembevétele nélkül Lengyelországba szállított anyagot.

2. Az ily módon feltett kérdés számos kérdést vet fel: a hulladék tág és képlékeny fogalma az uniós jogban, a hulladékszállításról szóló rendelet hatálya, valamint az EUMSZ 258. cikk szerinti keresetindításhoz szükséges követelmények. Egyik sem könnyen megoldható kérdés.

3. Ha a Bíróság a jelen ügyben azt állapítja meg, hogy nem került sor kötelezettségszegésre, az potenciálisan csökkentené a hulladékszállításról szóló rendelet tényleges érvényesülését és végrehajthatóságát, amely rendelet elsődleges és fő célkitűzése és alkotóeleme a környezetvédelem. Azonban a bíróságokra elsősorban azon eljárási elvek irányadók, amelyek minden egyes esetben biztosítják a jogszerű eljárást. Ezen elvek nem áldozhatók fel egy nagyobb érdek kedvéért, bármilyen nemes legyen is az.

I. Jogi háttér

A. A hulladékszállításról szóló rendelet

4. E hulladékszállításról szóló rendelet 1. cikke értelmében az említett rendelet „meghatározza a hulladékszállítással kapcsolatos eljárásokat és ellenőrzési rendszereket, a szállítás kiindulási pontjától, rendeltetési helyétől és útvonalától, a szállított hulladék típusától és a célállomáson a hulladék kezelésének típusától függően”.

1 Eredeti nyelv: angol.

2 A hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006 L 190., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 334., 46. o.; HL 2014. L 283., 65. o.; HL 2015. L 277., 61. o.).

5. A 2. cikk („Fogalommeghatározások”) szerint:

„1. »hulladék«: a 2006/12/EK irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott hulladék;

[…]

34. »szállítás«: a hasznosításra vagy ártalmatlanításra szánt hulladék szállítása, amelyet az alábbi területekre terveznek, vagy azokon történik:

a) két ország között;

[…]

35. »illegális szállítás«: az olyan hulladékszállítás, amelyet úgy bonyolítanak le, hogy:

a) nem jelentik be azt az e rendeletben előírt módon az összes érintett illetékes hatóságnak; vagy

b) az e rendeletben előírt módon az érintett illetékes hatóságok hozzájárulása nélkül; vagy

c) az érintett illetékes hatóságok hozzájárulását hamisítással, megtévesztéssel vagy csalással szerzik meg; vagy

d) a bejelentőlapon vagy a kísérő dokumentumban külön fel nem tüntetett módon történik; vagy

e) az közösségi vagy nemzetközi szabályokat sértő hasznosításhoz vagy ártalmatlanításhoz vezet; vagy

f) ellentétes a 34., 36., 39., 40., 41. és 43. cikkel; vagy

g) amely a 3. cikk (2) és (4) bekezdésében említett hulladékszállítással összefüggésben az alábbiak egyikéből ered:

i. a hulladékról kiderült, hogy a III, IIIA. vagy IIIB. mellékletben nem szerepel; vagy

ii. a 3. cikk (4) bekezdésének megsértése;

iii. a szállítás a VII. mellékletben szabályozott dokumentumban fel nem tüntetett módon történik [helyesen: ténylegesen fel nem tüntetett módon történik].

[…]”

6. A hulladékszállításról szóló rendelet 3. cikke a hulladék szállításának általános eljárási keretrendszerével foglalkozik, és a következőket mondja ki:

„(1) Az alábbi hulladékok szállítása az e cím rendelkezéseiben meghatározott előzetes írásos bejelentéshez és hozzájáruláshoz kötött:

a) ha ártalmatlanítási művelet elvégzése céljából történik:

minden hulladék;

b) ha hasznosítási művelet elvégzése céljából történik:

   i. a IV. mellékletben felsorolt hulladékok, melyek magukban foglalják többek között a Bázeli Egyezmény II. és VIII. mellékletében felsorolt hulladékokat is;

   ii. a IVA. mellékletben felsorolt hulladékok;

   iii. azok a hulladékok, amelyeket a III., IIIB., IV. vagy IVA. mellékletben nem egy kód alá soroltak be;

   iv. azok a hulladékkeverékek, amelyeket a II., IIIB., IV. vagy IVA. mellékletben nem egy kód alá soroltak be, kivéve a IIIA. mellékletben felsoroltakat.

[…]”

7. A hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikke illegális szállítás esetén előírja a visszavételt, és a következőket mondja ki:

„(1) Amennyiben egy illetékes hatóság egy általa illegális szállítmánynak vélt szállítmányt fedez fel, erről köteles haladéktalanul értesíteni a többi érintett illetékes hatóságot.

(2) Ha a bejelentőt terheli a felelősség az illegális szállításért, a küldő ország illetékes hatósága köteles biztosítani, hogy az érintett hulladékot:

a) a *de facto* bejelentő visszavegye; vagy ha nem nyújtottak be bejelentést,

b) a *de jure* bejelentő visszavegye; vagy amennyiben ez nem lehetséges,

c) a küldő ország illetékes hatósága maga vagy a nevében eljáró természetes vagy jogi személy vegye vissza; […]

[…]

Ezt a visszavételt, hasznosítást vagy ártalmatlanítást azt követően 30 napon belül kell végrehajtani – vagy bármely, az érintett illetékes hatóságok megegyezése szerinti időtartamon belül –, hogy a küldő ország illetékes hatóságának tudomására jutott vagy írásban értesítést kapott a célország vagy tranzitország illetékes hatóságától az illegális szállításról és annak az okáról. […]

Egyik illetékes hatóság sem tilthatja vagy akadályozhatja meg az illegálisan szállított hulladék visszaszállítását. […]

[…]

(7) Amennyiben valamely tagállam területén illegális szállításból származó hulladékot találnak, a hulladék megtalálásának helye szerinti illetékes hatóság felel a hulladék biztonságos tárolásáért annak visszaküldéséig, vagy eltérő módon történő végleges hasznosításáig vagy ártalmatlanításáig.”

8. A hulladékszállításról szóló rendelet 28. cikke („Véleményeltérések a hulladék besorolásának kérdésében”) ezenfelül a következőket mondja ki:

„(1) Ha a küldő ország és a célország illetékes hatósága nem tud megállapodni a besorolás kapcsán abban, hogy valamit hulladéknak vagy nem hulladéknak minősítsenek, a vitatott anyagot hulladékként kell kezelni. Ez nem érinti a célország azon jogát, hogy a szállított anyagot saját nemzeti jogszabályai szerint bírálja el a szállítmány megérkezését követően, amennyiben ez a jogszabály összhangban van a közösségi vagy a nemzetközi joggal.

[…]

(4) Az (1)–(3) bekezdést csak az e rendelet céljából kell alkalmazni, és az érdekelt felek azon jogainak sérelme nélkül, hogy az ilyen kérdésekre vonatkozó jogvitát bíróság elé terjesszék.”

B. A 2008/98/EK irányelv (a továbbiakban: hulladékokról szóló keretirányelv)[3]

9. A hulladékról szóló keretirányelv a 2006/12/EK irányelv[4] helyébe lépett, és 3. cikkében a hulladékszállításról szóló rendelet alkalmazásában meghatározza a „hulladék” és a „veszélyes hulladék” fogalmát.

10. A 3. cikk úgy határozza meg a „hulladék fogalmát”, mint „olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválik, megválni szándékozik vagy megválni köteles”. Ezenfelül a „veszélyes hulladékot” úgy határozza meg, mint „olyan hulladék, amely rendelkezik a III. mellékletben felsorolt veszélyes tulajdonságok közül eggyel vagy többel”.

11. A hulladékról szóló keretirányelv 6. cikke továbbá meghatározza azokat a körülményeket, amikor a hulladék többé már nem minősül hulladéknak:

„(1) Egy adott hulladék megszűnik a 3. cikk 1. pontja értelmében hulladék lenni, amennyiben hasznosítási műveleten, beleértve az újrafeldogozást, esett át, és megfelel az alábbi feltételekkel összhangban kidolgozandó konkrét kritériumoknak:

a) az anyagot vagy tárgyat általánosan használják, adott rendeltetéssel;

b) az anyagnak vagy tárgynak van piaca, vagy van rá kereslet;

c) az anyag vagy tárgy megfelel az adott rendeltetések műszaki követelményeinek és a termékekre vonatkozó hatályos jogszabályoknak és előírásoknak; és

d) az anyag vagy tárgy felhasználása nem idéz elő általános káros környezeti vagy egészségügyi hatásokat.

[…]

(4) Ha közösségi szinten nem határoztak meg kritériumokat az (1) és (2) bekezdésben foglalt eljárás szerint, a tagállamok eseti alapon határozhatnak arról, hogy egy konkrét hulladék megszűnt-e hulladéknak lenni az alkalmazandó esetjog figyelembevételével. Az ilyen határozatokról értesítik a Bizottságot […]”

3 A hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 312., 3. o.; helyesbítések: HL 2015. L 297., 9. o.; HL 2017. L 42., 43. o.).

4 A hulladékokról szóló, 2006. április 5-i 2006/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 114., 9. o.).

12. A 40. cikke értelmében a hulladékról szóló keretirányelvet 2010. december 12-éig kellett átültetni a tagállamok nemzeti jogába.

C. Az 1907/2006/EK rendelet (a továbbiakban: REACH-rendelet)[5]

13. Az 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a REACH-rendelet célja „az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének – beleértve az anyagokkal kapcsolatos veszélyek felmérésénél az alternatív vizsgálati módszerek elősegítését is –, valamint az anyagok belső piaci szabad forgalmának biztosítása, a versenyképesség és az innováció erősítésével."

14. A REACH-rendelet 2. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a „[2006/12] irányelvben meghatározott hulladék nem minősül az e rendelet […] szerinti anyagnak, keveréknek vagy árucikknek."

15. A rendelet 128. cikke ezenfelül kimondja:

„(1) A (2) bekezdésre is figyelemmel a tagállamok nem tilthatják, nem korlátozhatják, vagy nem akadályozhatják meg annak az e rendelet hatálya alá tartozó anyagnak az önmagában, keverékben vagy árucikkben való gyártását, behozatalát, forgalmazását vagy felhasználását, amely megfelel ennek a rendeletnek, valamint az e rendelet végrehajtása keretében elfogadott közösségi jogi aktusoknak.

(2) E rendelet egyetlen rendelkezése sem gátolhatja meg, hogy a tagállamok a munkavállalók, az emberi egészség és a környezet védelmét szolgáló olyan nemzeti szabályozásokat tartsanak meg vagy állapítsanak meg, amelyek a gyártás, a forgalomba hozatal vagy a felhasználás követelményeinek e rendelet által nem harmonizált eseteiben alkalmazandók."

II. A jogvita előzményei és a pert megelőző eljárás

16. 2010. december 3-án Jiří Paškůj, cseh joghatóság alá tartozó személy, valamint a Biuro Rozwoju Gospodarczego Sp.z.o.o. (a továbbiakban: BRG) társaság, amelynek székhelye a lengyelországi Sosnowiecben van, szerződést kötött 58 000 tonna cement előállításához felhasználandó TPS-NOLO (Geobal) szállítására.

17. A Bizottság szerint 2010 végén és 2011 elején a cseh fuvarozó megközelítőleg 20 000 tonna, az olajfinomításból visszamaradt (az Európai Hulladékkatalógus 05 01 07* kódja alá tartozó) kátránysavból, valamint faszénporból és kálcium-oxidból álló, TPS-NOLO-t (Geobal) szállított a BRG által a katowicei Karol Woźniak utcában bérelt telekre. Az illetékes lengyel hatóságok valamikor 2011 eleje és 2011. szeptember 11. között fedezték fel az anyagot.

18. 2011. szeptember 11-én az illetékes lengyel hatóságok értesítették az illetékes cseh hatóságokat a felfedezett anyagról, amelyet a lengyel hatóságok állítása szerint a hulladékszállításról szóló rendelet 2. cikke 35. pontjának a) pontja értelmében illegálisan szállítottak Lengyelországba, mivel sem a feladó, sem a címzett nem értesítette a lengyel hatóságokat a hulladékszállítmányról ugyanazon rendelet 3. cikke szerint. Mivel a lengyel hatóságok az anyagot a hulladékszállításról szóló rendelet IV. mellékletében meghatározott veszélyes hulladéknak („Szerves anyagok finomításából, lepárlásából és bármilyen pirolitikus kezeléséből eredő kátrányos maradvány hulladékok, kivéve az aszfaltcementeket") tekintették, úgy vélték, hogy az említett anyag fuvarozása előzetes írásbeli írásos bejelentéshez és hozzájáruláshoz kötött.

5 A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 396., 1. o., helyesbítések: HL 2007. L 136., 3. o.; HL 2008. L 141., 22. o.; HL 2009. L 36., 84. o.; HL 2010. L 118., 89. o.; HL 2015. L 212., 39. o.).

19. A közigazgatási eljárás során a Lengyelországba történő szállításért felelős cseh állampolgár ismertette a társaság által elfogadott előírásokat, valamint arra vonatkozó bizonyítékot, hogy a szóban forgó anyagot a REACH-rendelet alapján nyilvántartásba vették és tüzelőanyagként használták.

20. Miután a közigazgatási eljárás során a cseh hatóságok megtagadták a cseh állampolgár arra történő kötelezését, hogy vigye vissza az anyagot a Cseh Köztársaságba, annak ellenére, hogy a lengyel hatóságok a hulladékszállításról szóló rendelet 28. cikkére hivatkoznak, amely előírja, hogy véleménykülönbség esetén az anyagot hulladéknak kell tekinteni, 2014. február 4-én magánjogi panaszt nyújtottak be a Bizottsághoz.

21. 2014. június 12-én a Bizottság úgy döntött, kivizsgálja a panaszt, és eljárást indított (6603/14/ENVI. sz. EU Pilot eljárás). Az EU Pilot kérelemre adott válaszában a Cseh Köztársaság azt állította, hogy a TPS-NOLO-t (Geobal) a REACH-rendelet alapján nyilvántartásba vették, és így nem minősül hulladéknak. Ennek megfelelően a hulladékszállításról szóló rendelet nem alkalmazandó.

22. A Bizottság, miután megvizsgálta a Cseh Köztársaság válaszát, arra a következtetésre jutott, hogy ez utóbbi megsértette az uniós jogot azzal, hogy nem tett eleget a hulladékszállításról szóló rendelet és a hulladékról szóló keretirányelv szerinti kötelezettségeinek. Következésképpen a Bizottság 2015. február 20-án felszólító levelet intézett a Cseh Köztársasághoz. A Cseh Köztársaság ugyanazon a napon válaszolt a felszólító levélre, lényegében megismételve azokat az érveit, amelyeket az EU Pilot kérelemre küldött válaszában is előadott.

23. A Bizottság, miután a lengyel környezetvédelmi ellenőr tájékoztatta, hogy a szóban forgó anyagot még mindig nem vitték vissza a Cseh Köztársaságba, és miután megvizsgálta a Cseh Köztársaságnak a felszólító levélre adott válaszában előadott érveit, 2015. október 22-i levelével indokolással ellátott véleményt küldött a Cseh Köztársaságnak, amely ismertette azokat az indokokat, amelyek miatt nem tudta elfogadni a cseh hatóságok érveit, amely szerint nem mulasztotta el a hulladékszállításról szóló rendelet, különösen a 24. cikkének (2) bekezdése és a 28. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségeinek teljesítését.

24. A Cseh Köztársaság 2015. december 18-i levelében válaszolt, kifejtve azon jogi álláspontját, amely szerint nem mulasztotta el az említett rendelkezések szerinti kötelezettségeinek teljesítését, mivel a szóban forgó anyag a Lengyelországba való szállítása idején nem hulladék volt.

25. A Bizottság, miután megvizsgálta a Cseh Köztársaságnak az indokolással ellátott véleményére adott válaszát, megállapította, hogy a kötelezettségszegés még mindig fennáll. Ezenfelül a Bizottság nem értesült arról, hogy a Cseh Köztársaság bármiféle intézkedést hozott volna, hogy megfeleljen a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikkének (2) bekezdéséből és 28. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeinek.

III. A Bíróság előtti eljárás és a kereseti kérelmek

26. 2017. július 3-i kereseti kérelmével a Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– állapítsa meg, hogy a Cseh Köztársaság, mivel nem biztosította a TPS-NOLO (Geobal) néven ismert anyag visszavételét, amelyet a Cseh Köztársaságból szállítottak Katowicébe, Lengyelországba, nem teljesítette a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikkének (2) bekezdéséből és 28. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;

– a Cseh Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.

27. A Cseh Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság:

– a keresetet mint megalapozatlant utasítsa el;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

28. A 2018. szeptember 20-i tárgyaláson a cseh kormány és a Bizottság szóban is előadta észrevételeit.

IV. Elemzés

29. Keresetében a Bizottság azt kéri a Bíróságtól, hogy állapítsa meg, hogy a Cseh Köztársaság, mivel nem biztosította a TPS-NOLO (Geobal) visszavételét, amelyet a Cseh Köztársaságból szállítottak Katowicébe, Lengyelországba, nem teljesítette a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikkének (2) bekezdéséből és 28. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;

30. Az alábbiakban először ismertetem a felek érveit, majd rátérek a Bizottság által benyújtott kérelem elemzésére.

A. A felek érvei

31. A Bizottság kérelme nincs strukturálva, így nehéz egyértelműen megállapítani az érveit. Ugyanakkor a jogalapok rövid összefoglalásában és a benyújtott fő érvekben a Bizottság álláspontját a következőképpen adja elő.

32. A Bizottság először is azt állítja, hogy a TPS-NOLO-t (Geobal), amelyet a Cseh Köztársaságból Lengyelországba szállítottak, és amely egy hulladék-lerakóhely (az ostramói ülepítőmedence) veszélyes hulladékából származik, egy másik, cseh területen lévő hulladék-lerakóhelyen tárolják, és szerves anyagok finomításából, lepárlásából és bármilyen pirolitikus kezeléséből eredő kátrányos maradvány hulladéknak minősül. Az anyagot továbbá a lengyel hatóságok a hulladékszállításról szóló rendelet IV. melléklete értelmében hulladéknak tekintik.

33. Másodszor, mivel a Cseh Köztársaság az anyagnak a REACH-rendelet szerinti nyilvántartásba vételére hivatkozva vitatja az említett anyag hulladékként való besorolását, felmerült a hulladékszállításról szóló rendelet 28. cikkének (1) bekezdése szerinti minősítés kérdése. Az említett rendelkezés azt mondja ki, hogy az anyagot ennek megfelelően hulladéknak kell tekinteni.

34. Harmadszor azonban, a Bizottság szerint a REACH-rendelet semmiképpen nem garantálja, hogy valamely anyag használata nem károsítja a környezetet vagy az emberi egészséget, vagy hogy az anyag hulladékstátusza automatikusan megszűnik. Amennyiben nincs olyan nemzeti határozat, amely megerősítené, hogy valamely anyag hulladékstátusza megszűnt, a REACH-rendelet szerinti nyilvántartásba vétel annak 2. cikke (2) bekezdésével összhangban nem tekinthető érvényesnek.

35. Végezetül, mivel a szóban forgó anyagot bejelentés nélkül szállították határokon át, az a szállítmány a hulladékszállításról szóló rendelet 2. cikke 35. pontjának a) alpontja értelmében illegálisnak tekintendő. Ebben az esetben a lerakás helye szerint illetékes tagállami hatóságokat értesítik a szállítmányról, hogy a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikkének (2) bekezdése értelmében biztosítani lehessen az anyag visszavételét. A Cseh Köztársaság ezt nem volt hajlandó megtenni. A REACH-rendelet szerinti nyilvántartásba vétel, amely a rendelet 3. cikkében biztosítja az anyagok, keverékek és árucikkek szabad mozgását, nem változtat ezen a kötelezettségen, mivel a hulladék kifejezetten ki van zárva a REACH-rendelet hatálya alól.

36. A cseh kormány ezzel szemben azt állítja, hogy az anyag a jelen eljárás ideje alatt nem volt hulladék a hulladékról szóló keretirányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében, mivel a REACH-rendelet alapján vették nyilvántartásba, és tüzelőanyagként használják. Emellett a cseh kormány azt állítja, hogy a Bizottság nem hivatkozhat a hulladékszállításról szóló rendelet 28. cikkének (1) bekezdésére. Ha a 28. cikk (1) bekezdését valamely tagállam szándékosan alkalmazhatná, anélkül hogy bármiféle objektív bizonyíték lenne arra, hogy az anyag valóban hulladék, az az áruk szabad mozgásának súlyos megsértését jelentené. A tagállamok például befolyásolhatnák a más tagállamokból érkező élelmiszerbehozatalt.

37. A cseh kormány lényegében azt állítja, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy a szóban forgó szállítmány a hulladékszállításról szóló rendelet értelmében véve hulladékszállítmány volt, és az ezért említett rendelet értelmében nem minősült illegális szállítmánynak. A cseh kormány ezért úgy véli, hogy a Bizottság keresete nyilvánvalóan megalapozatlan.

38. Ugyanakkor abban nincs vita a felek között, hogy a TPS-NOLO (Geobal) Cseh Köztársaságból Lengyelországba történő szállítására sor került.

39. Mivel a Bizottság kérelme nem egyértelmű, először a kérelem elfogadhatóságát kell értékelni.

B. Elfogadhatóság

40. A Cseh Köztársaság nem emelt elfogadhatatlansági kifogást. A Bíróság ugyanakkor hivatalból vizsgálhatja, hogy a tagállami kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset benyújtásához az EUMSZ 258. cikkben előírt feltételek fennállnak-e, valamint hogy az előterjesztett kereset megfelel-e a releváns eljárási követelményeknek. [6]

41. A Bíróság eljárási szabályzata 120. cikkéből és az azzal kapcsolatos ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az eljárást megindító keresetlevélnek meg kell jelölnie a jogvita tárgyát, és tartalmaznia kell a jogalapok rövid ismertetését, illetve annak kellően egyértelműnek és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy az alperes elő tudja készíteni védekezését, valamint a Bíróság gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét. Ebből következik, hogy a kereset alapját képező lényeges jogi és ténybeli szempontoknak összefüggően és érthetően kell kitűnniük magából a kereset szövegéből. [7] A kérelmeket egyértelműen kell megfogalmazni, nehogy a Bíróság a határozatában túlterjeszkedjen a kereseti kérelmen vagy ne határozzon valamely kérelem tekintetében. [8]

42. Egyebek mellett a Bizottság keresetének tartalmaznia kell azon okok összefüggő és részletes kifejtését, amelyek a Bizottságot arra a meggyőződésre vezették, hogy az érintett tagállam nem teljesítette valamely, a Szerződésekből eredő kötelezettségét. [9] Ezenfelül a kereset magyarázatának a kereseti kérelmekkel összhangban kell állnia. [10]

6 Lásd: 2012. november 15-i Bizottság kontra Portugália ítélet, C-34/11, EU:C:2012:712, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat. Lásd továbbá: 2016. június 2-i Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-233/14, EU:C:2016:396, 33. pont; 2012. január 26-i Bizottság kontra Szlovénia ítélet, C-185/11, nem tették közzé, EU:C:2012:43, 28–30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2007. április 26-i Bizottság kontra Finnország ítélet, C-195/04, EU:C:2007:248, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

7 2016. június 2-i Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-233/14, EU:C:2016:396, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat. Lásd még: 2003. január 9-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-178/00, EU:C:2003:7, 6. pont; 2007. április 26-i Bizottság kontra Finnország ítélet, C-195/04, EU:C:2007:248, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

8 2016. június 2-i Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-233/14, EU:C:2016:396, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

9 Lásd: 2016. június 2-i Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-233/14, EU:C:2016:396, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

10 Lásd: 2004. október 14-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-55/03, nem tették közzé, EU:C:2004:628, 28. és 29. pont; 2012. január 26-i Bizottság kontra Szlovénia ítélet, C-185/11, nem tették közzé, EU:C:2012:43, 30–33. pont.

43. A jelen ügyben a Bizottság azt kéri a Bíróságtól, hogy állapítsa meg, hogy a Cseh Köztársaság, mivel megtagadta a TPS-NOLO (Geobal) visszavételét, amelyet a Cseh Köztársaságból szállítottak Katowicébe, Lengyelországba, nem teljesítette a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikkének (2) bekezdéséből és 28. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

44. Ugyanakkor az nem derül ki a Bizottság keresetének fő részében szereplő állításokból vagy a tárgyaláson a Bíróság kérdéseire a Bizottság által adott válaszokból, hogy a Bizottság milyen jogalapokra alapozza a kérelmét.[11] A korábbi bekezdésben megnevezett két rendelkezésből eredő kötelezettségek nem következetesen vannak meghatározva.

45. Egyfelől úgy tűnik, a Bizottság azt állítja, hogy a hulladékszállításról szóló rendelet abszolút és kategorikus kötelezettséget ír elő a tagállamok részére, hogy biztosítsa bizonyos szállítmányok visszavételét, amelyekről valamely másik tagállam úgy véli, hogy hulladékot tartalmaz. Állítása szerint az ilyen kötelezettség az ügy körülményeitől függetlenül fennáll, tekintet nélkül arra, hogy valamely anyag vagy tárgy ténylegesen hulladék-e. Az a tagállam, amelyre ilyen kötelezettség vonatkozik, nem terjeszthetne elő semmiféle kérelmet, hogy a vitatott szállítmány visszavételét elkerülje.

46. Ugyanakkor a Bizottság azt tűnik állítani, hogy nem áll fenn a szállítmány visszavételének kötelezettsége, ha valamely anyag vagy tárgy ténylegesen nem hulladék. Ezáltal a Bizottság keresetének nagy részében annak bizonyításával foglalkozik, hogy a szóban forgó anyag valójában hulladék, Ezzel úgy tűnik, egy olyan kötelezettség fogalmát vezeti be, amelynek feltétele, hogy a szóban forgó anyag ténylegesen hulladék legyen.

47. Véleményem szerint ezek az érvek nem egyeztethetők össze.

48. Némileg úgy tűnik, hogy a Bizottság két alternatív érvet ötvöz egyetlen érvelés mentén. Valószínűleg ezért tűnnek az előadott érvek zavarosnak és következetlennek.

49. A zavart növeli, hogy a kérelem szokatlanul lett megfogalmazva. Ahelyett, hogy álláspontját előadná, a Bizottság úgy tűnik, inkább válaszolt a Cseh Köztársaság által az indokolással ellátott véleményre adott érvekre. Emiatt a Bíróságnak nagyon nehéz megállapítania, hogy jelen ügyben melyek a Bizottság érvei, mivel az olvasónak az ellenérvekből kell rekonstruálnia az érvelését.

50. Ezzel összefüggésben érdemes rámutatni, hogy az uniós jogalkalmazó nem veheti át a felperes vagy annak ügyvédje helyét, megpróbálva meghatározni a kereset azon érveit, amelyeket úgy tekinthet, mint amelyek alátámasztják a fél igényeit.[12]

51. Ezenkívül furcsállom, hogy a Bizottság egy olyan kötelezettségszegés megállapítását kéri a Bíróságtól, amelyről a jövőben kiderülhet, hogy nem is kötelezettségszegés. Nem vagyok benne biztos, hogy az EUMSZ 258. cikkben meghatározott eljárás teret ad az ilyen feltételes, átmeneti kötelezettségszegésnek.[13] Mindenesetre, amennyiben a Bizottság valóban ilyen kötelezettségszegésre vonatkozó érvet kívánt előterjeszteni, nem támasztotta alá állítását azokkal az indokokkal, amelyek alapján arra a következtetésre jutott, hogy kötelezettségszegés valósult meg.

52. Ráadásul az, hogy a Bizottság keresete nem egyértelmű, befolyásolta a Cseh Köztársaság erre adott válaszát. Mivel a Bizottság nem pontosította egyértelműen a tagállamokat a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikkének (2) bekezdése és 28. cikkének (1) bekezdése alapján terhelő kötelezettségeket, a Cseh Köztársaságnak nem állt módjában, hogy átfogó választ adjon.

11 Vö.: 2007. április 26-i Bizottság kontra Finnország ítélet, C-195/04, EU:C:2007:248, 28–30. pont.

12 E tekintetben lásd: Léger főtanácsnok Olaszország kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa, C-178/00, EU:C:2002:541, 9. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

13 Analógia útján lásd: 2000. szeptember 13-i Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-341/97, EU:C:2000:434, 9–10. és 18–21. pont; 2009. december 3-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-424/07, EU:C:2009:749, 25–31. pont.

53. Ilyen körülmények között azon a véleményen vagyok, hogy nem áll elegendő információ a Bíróság rendelkezésére ahhoz, hogy értékelje a Cseh Köztársaság számára felrótt, uniós jogi kötelezettségszegést és így döntsön arról, hogy a Bizottság állítása szerinti kötelezettségszegésre sor került-e. [14]

54. Mindemellett megértem, hogy a Bizottságnak valószínűleg miért volt nehéz koherens módon megindokolni a keresetét. Különösen a hulladékszállításról szóló rendelet 28. cikkét illetően valóban nehéz összeegyeztetni az említett rendelkezés különböző bekezdéseit egyrészt a rendelet többi részével, másrészt pedig az alkalmazandó értelmezési elvekkel.

55. Ennek ellenére arra a következtetésre jutok, hogy a keresetet mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

V. Végkövetkeztetés

56. A fenti megfontolások tükrében azt javasolom, hogy a Bíróság a következőképpen határozzon:

– a keresetet mint elfogadhatatlant utasítsa el;

– az Európai Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

14 Lásd: 2007. április 26-i Bizottság kontra Finnország ítélet, C-195/04, EU:C:2007:248, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.